

פתיחה לפרק "חטאת העוף"

"נפש כי תמעל מעל וְחָטְאָה בְּשִׁגְגָה מִקְדָּשֵׁי ה' וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ לַה' אֵיל תְּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכָּךְ כֶּסֶף שְׁקָלִים בְּשִׁקְלֵי הַקֹּדֶשׁ לְאֲשָׁם".
 "וְאֵת אֲשֶׁר חָטָא מִן הַקֹּדֶשׁ יִשְׁלַם וְאֵת חֲמִישְׁתּוֹ יוֹסֵף עָלָיו וְנָתַן אֹתוֹ לַכֹּהֵן וְהִפְחֵן יְכַפֵּר עָלָיו בְּאֵיל הָאֲשָׁם וְנִסְלַח לוֹ".
 (ויקרא ה, טו-טז)

לעולת העוף, שכן אף בהקרבתה היא קודמת), ולאחריה בדינם של פרים הנשרפים (שכן אף הם, כחטאת העוף, אינם קרבים כולם לגבוה). ויקדם הדיון בעולת העוף לדיון בעלת הבהמה – שהרי בעולת בעולת בהמה אין מועלים בעורה, ואילו בעולת העוף מועלים בעורה. ולאחר מכן יש לדון בדין המעילה בעולת בהמה, שכן חמורה היא בדין המעילה שבה מחטאת בהמה, שהרי יש בבשרה דין מעילה אף לאחר זריקת הדם. מתוך הדיון העיקרי, שבדין המעילה, עולים דיונים נוספים בנושאים שונים, שענין משותף להם עם המעילה. שכיון שחלה קדושה על דבר ההקדש לענין שינהג בו דין מעילה – יש לדון בו מאימתי מתקדש הוא לעניינים אחרים – מתי הוא נפסל במגעם של טמאים, או מאימתי חייבים עליו משום פיגול נותר וטמא. וכיוצא בדבר יש לדון אימתי פוקעים מהם דינים אלה.

כיון שבכל דבר הקדש יש שלבים ומצבים, המתפרשים על פני תקופת זמן – למן השלב בו הוקדש הדבר בפה, וחלה עליו קדושה, ועד לגמר עבודותיו. וכיון שלא נתפרט בתורה מאימתי ועד מתי, באלו שלבים ומצבים במשך תקופת ההקדש, יש דין מעילה בדבר ההקדש, נזקקים אנו איפוא לברר זאת. אכן, אף בקודשים הנידונים יש לערוך כמה הבחנות לענין דין המעילה בהם: בין הקדשים שנפסלו בדרכים שונות (ואלה נידונו בפרק הקודם) לבין הקדשים שנעשו בהכשר הראוי (ואלה יידונו בפרקנו זה); בין קדשי קדשים (שיידונו בפרקנו) לבין קדשים קלים; בין קדשים שיש להם היתר אכילה לבין קדשים שאין להם היתר אכילה. העניינים שידונו בפרקנו ערוכים בסדר היורד מן החמור אל הקל. ומשום כך, דנים תחילה בדינה של חטאת העוף (הקודמת